

ANDRÉA DEL SARTO.

Ἡ Ἁγία Οἰκογένεια.

Η ΤΕΧΝΗ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΜΕΣΑΙΩΝΑ *)

Μεταξὺ τῶν ἀσμάτων τῆς Table Ronde καὶ τῆς Παναγίας τῶν Παρισίων, τὰ ὁποῖα ἐν τούτοις εἶνε σύγχρονα, θὰ εἰλεγέ τις ὅτι ὑπάρχει κατὰ τὴν σύλληψιν τοῦ ὁραίου, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἐπιδεξιότητα, μία ἀπόστασις γενεῶν. Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην, ἡ Γαλλία δὲν ἤρ- γησε νὰ καταστή τὸ κέντρον τοῦ Δυτικοῦ πολι- τισμοῦ. Παρ' αὐτῇ ἀνεφάνησαν οἱ εὐγενέστεροι ἱππότες καὶ οἱ ἀνδρειότεροι, οἱ ἐφευρέται, οἱ ἀρ- μονικώτεροι ῥαψωδοί, οἱ θεολόγοι καὶ οἱ ἀγγι- νούστεροι φιλόσοφοι. Εἰς αὐτὴν προσέτρεξαν καὶ ἐζήτησαν ἐξ ὅλου τοῦ χριστιανισμοῦ τοὺς σπου- δαιότερους διδασκάλους. Ἡ ἀνεγνωρισμένη αὕτη ὑπεροχὴ τῆς Γαλλίας δεῖκνυται ἐπὶ μᾶλλον εἰς τὰς τέχνας.

Ἐν αὐταῖς δεῖκνυται πρὸ πάντων ἡ δύναμις καὶ τὸ πρωτότυπον τῆς μεγαλοφυΐας. Ἐν Γαλ-

λίᾳ ἐγεννήθησαν καὶ ἀνεπτύχθησαν αἱ διάφοροι ἀρχιτεκτονικαὶ μορφαὶ αἵτινες ἐξυπηρέτησαν διὰ τοῦ προτύπου τῶν ὅλων τὸν ρωμαϊκὸν πολιτισμόν. Ἡ ἱστορία τῆς γαλλικῆς τέχνης κατὰ τὸν Με- σαίωνα, εἶνε ἡ ἱστορία ὁλοκλήρου τῆς ἐν τῇ Δύσει τέχνης. Ἀλλὰ πρὶν ἢ εἰσέλθω εἰς τὴν ἀκμὴν αὐ- τήν ἡ ἀρχιτεκτονική, ἥτις ἐκλήθη Κελτορω- μαϊκή, διήλθε διὰ μέσου μιᾶς ἐτι περιόδου ἀνα- ψηλαφίσεων καὶ δοκιμασιῶν.

* *

Μετὰ τὰς τρομερὰς δοκιμασίας ἃς ἡ Δύσις εἶχεν ὑποστῆ, ἔσχε περὶ τὰ τέλη τοῦ δ' αἰῶνος καὶ πρὸ πάντων περὶ τὰς ἀρχὰς τοῦ ε', μίαν ἐξέγερσιν ζωῆς, τῆς ὁποίας αἱ τέχναι εἶνε αἱ πρῶται ὡς πρὸς τὰ ἐξ αὐτῆς ὀφείλη. «Περὶ τὸ χίλιστον περίπου ἔτος, λέγει ὁ σύγχρονος Ραούλ Γκλαμπέρ, εἰς ὅλον τὸν κόσμον, ἀλλὰ πρὸ πάν- των ἐν Ἰταλίᾳ καὶ Γαλλίᾳ, ἤρχισαν ν' ἀνοι- κοδομῶσι τὰς ἐκκλησίας μετὰ ζέσεως περισσο- τέρας τοῦ δέοντος· ἀλλὰ μεταξὺ τῶν χριστια- νικῶν πληθυσμῶν ὑπῆρχον τὰ ὠραιότερα κτί-

*) Ὅρα τεῦχος Ἀπριλίου.